

MK JčM byl v roce 2016 stejně jako v předchozích letech dobrovolným sdružením amatérských mykologů a zájmovým sdružením spolupracovníků JčM bez vlastní právní subjektivity. MK JčM těsně spolupracoval s Jihočeským muzeem, především s jeho mykologem M. Beranem. Jihočeské muzeum poskytovalo MK JčM prostory pro některé jeho akce.

Činnost Mykologického klubu Jihočeského muzea (MK JčM) v roce 2016 byla ve znamení 50. výročí založení mykologického klubu v Českých Budějovicích. Na začátku roku bylo rozhodnuto, že MK JčM s podporou JčM uspořádá při této příležitosti IV. českobudějovické mykologické dny.

Přehled akcí MK JčM v roce 2016, pořádaných ve spolupráci s Jihočeským muzeem v Českých Budějovicích (v jeho prostorách a/nebo v rámci jeho programu)

- I. Poradna pro houbaře v Jihočeském muzeu** – byla otevřena každé pracovní pondělí v období květen – listopad, od 14,30 do 16,30 hodin); pravidelně se jí účastnili J. Souček (v době nepřítomnosti M. Berana poradnu vedl) a J. Janda.
Determinační služba mykologa Jihočeského muzea pro členy MK JčM – každé pracovní pondělí v období květen – listopad (kromě těch, kdy byly členské schůze MK JčM) od 16,30 do 17,00 – byla pravidelně využívána J. Chalupským, J. Jandou a J. Součkem, jen výjimečně jinými členy MK JčM.
- II. Vycházky organizované Jihočeským muzeem pro členy MK JčM, popř. otevřené i širší veřejnosti**
30. 7.– Letní vycházka s mykologem za houbami do okolí Starých Hutí v Novohradských horách, pro členy MK JčM a veřejnost, vedl M. Beran, celkem 25 účastníků, z toho 2 členové MK JčM.
Na místě srazu ve Starých Hutích natáčela krátký shot ČT.
6. 8. – Letní vycházka s mykologem za houbami do okolí Pohoří na Šumavě, pro členy MK JčM a veřejnost, vedl M. Beran, celkem 6 účastníků, z toho 2 členové MK JčM.

III. Výstavy hub

Výstava hub v JčM se konala po jednoleté pauze. Byly pro ni dlouhodobě rezervovány dva termíny, 12.–16. 9. a 3.–7. 10. Nakonec se uskutečnila ve druhém z termínů, i když růstová situace v jižních Čechách byla v době rozhodování o konání výstavy dosti nepříznivá. Výstava trvala netradičně pět dnů (pondělí až pátek), a to na popud edukačních pracovníků JčM. Byla nově umístěna v sále č. 129 v přízemí historické budovy JčM. Zázemí měla v menším z edukačních sálků, což se ukázalo jako vyhovující, a edukační aktivity probíhaly ve větším edukačním sálku a v samotném výstavním sále.

Alespoň jednou dodávkou čerstvých plodnic hub v řádu několika desítek druhů přispěli tito členové MK JčM: T. Papoušek, J. Novotný, J. Souček, J. Janda, M. Klimeš, J. Chalupský, J. a A. Pečenkovi, V. Pravda, J. Prokýšek, M. Vašutová a Z. Havlík. Se sběrem hub vydatně pomohl dokumentátor přírodovědného oddělení JčM L. Černý (tři výjezdy za houbami služebním vozem, vždy s někým z MK JčM nebo s M. Beranem). Služby na výstavě zajišťovali J. Souček, M. Klimeš, V. Pravda, Z. Benešová, J. Janda, J. Novotný, J. Pečenka, M. Fošenbauerová a J. Prokýšek.

Na instalaci a/nebo likvidaci výstavy se podíleli J. Souček, J. Janda, J. Chalupský, J. Novotný, M. Klimeš, R. a Z. Maškovi a M. Fošenbauerová.

Výstavou za 5 dnů jejího trvání prošlo 290 druhů hub (jejich seznam sepsal podle shromážděných popisů J. Novotný). Výstava měla bohatý doprovodný edukační program určený dětem a mládeži od čtyř do devatenácti let věku, otevřena byla také tvůrčí dílna pro děti MŠ a 1. stupně ZŠ.

V roce 2016 se Mykologický klub JčM výjimečně nezúčastnil akce Hobby podzim na Výstavišti Č. Budějovice, a to z důvodu jejího nevhodného termínu, kolidujícího s výstavou hub v JčM.

IV. Členské schůzky MK JčM a jejich náplň

V roce 2016 proběhlo osm členských schůzí, z nichž pět mělo jako hlavní bod programu odbornou přednášku. Tyto přednášky, otevřené i veřejnosti, přednesli jednak samotní členové MK JčM nebo mykolog JčM, jednak externisté:

- 4.1. České lesklokorky (přednáška J. Chalupského, MK JčM). Přítomno 13 členů MK JčM.
- 6.2. Houby vybraných rezervací v Jeseníkách (přednáška D. Dvořáka, Ústav botaniky a zoologie, MU Brno). Přítomno 14 členů MK JčM.
- 7.3. Výroční členská schůze. Přítomno 14 členů MK JčM.
- 4.4. Lupenaté houby rostoucí v našich lesích na dřevě smrku (přednáška M. Berana, JčM). Přítomno 14 členů MK JčM.

2.5. Houby přírodní rezervace Libochovka u Hluboké nad Vltavou (přednáška P.

Špinara, Česká vědecká spol. pro mykologii). Přítomno 9 členů MK + 3 hosté.

27.6. Naše nálezy čepičatek (*Galerina*) v jižních Čechách (přednáška M. Vašutové, PřF JU v Č.

Budějovicích a M. Berana, JčM). Přítomno 8 členů MK + 2 hosté.

Schůze 6. 6. byla věnována krátkým prezentacím členů klubu na téma „Zajímavé nálezy jara 2016“ (přítomno 11 členů MK JčM), schůze 5. 9. měla náplň obdobnou, s příspěvkem na téma „Zajímavé nálezy léta 2016“ (přítomno 12 členů MK JčM).

Všechny schůze MK JčM proběhly v historické budově Jihočeského muzea (Dukelská 1), většinou v přednáškovém sále č. 114.

V. Jihočeská soutěž „Houby v octě“

XXIII. ročník soutěže s doprovodným programem (zejména promítání na téma „Zajímavé nálezy sezony 2016“) se uskutečnil 3. 12., opět v sobotu odpoledne a večer, po dlouhé době v sále č. 114 historické budovy JčM. Do soutěže bylo přihlášeno 20 vzorků hub v octových nálevech. Soutěž družstev se nekonala, protože nepřijeli přátelé ze Sezimova Ústí, ani nedodali žádné vzorky. Akce se zúčastnilo 17 členů MK JčM a 2 hosté.

Výsledky soutěže (nejúspěšnější soutěžní vzorky):

1.	Mašková Z.	Směs hřibů
2.	Mašková Z.	Směs - klouzek zrnitý
3.	Mašek R.	Ryzec pravý - směs
4.	Pečenka J.	„Slukohřib“
5.	Pravda V.	Hřibovitá směs 2-9/16

VI. IV. českobudějovické mykologické dny

Uskutečnily se 14. – 17. 10. v Rekreačním středisku UVS AMU Poněšice. Zúčastnilo se jich 43 profesionálních a amatérských mykologů, kromě členů MK JčM to byli zejména ti, kteří s MK JčM nebo mykologickým pracovištěm JčM dlouhodobě spolupracují a dostali od organizátorů osobní pozvánky. Akci kromě Jihočeského muzea v Českých Budějovicích finančně i věcnými dary pro účastníky podpořil Krajský úřad Jihočeského kraje. Organizátoři akce mohli i díky těmto příspěvkům připravit pro účastníky velmi obsažné účastnické taštičky. (T. Papoušek pro tento účel daroval 70 výtisků svého Houbařského kalendáře 2017.) Sami pro ně přichystali především průvodní listy ke všem plánovaným exkurzím (včetně mapek lokalit) a zkrácenou verzi stati „Z historie Mykologického klubu v Českých Budějovicích“, počátkem roku 2016 nově vyvěšené na webu MK JčM. Neformální organizační výbor akce se scházel ve složení: M. Beran, J. Souček, J. Janda, M. Klimeš, J. Chalupský a T. Papoušek. S ním spolupracoval P. Špinar, který mj. inicioval jednání s vedoucím rekreačního střediska.

Program mykologických exkurzí během IV. českobudějovických mykologických dnů:

14.10. – les Slávnice a Jaroslavický vrch; zámecký park v Hluboké nad Vltavou

15.10. – PR Libochovka; PR Borkovická blata

16.10. – NPP Ruda; PR Libochovka; zámecký park v Hluboké nad Vltavou

17.10. – PR Karvanice; les Obůrka u Hluboké nad Vltavou a pískovna u Zlivi

Na vedení vycházek se podíleli tito členové klubu: M. Klimeš, J. Souček, P. Špinar.

Během exkurzí byla nalezena řada vzácných druhů zařazených do Červeného seznamu, přičemž několik nálezů bylo nových pro dané lokality.

Program přednášek:

14.10. – Přírodní poměry Hlubocka (přednáška Z. Hanče, AOPK ČR, RP Jižní Čechy

Hluboká jako významná mykologická lokalita (s poznámkami k problematice taxonomie chorošů) (přednáška J. Vlasáka (Biologické centrum AV ČR, v.v.i.)

16.10. – Taxonomické novinky v rodech *Pholiota*, *Gymnopilus* a *Tricholomopsis* (přednáška J. Holce, Národní muzeum)

Čepičatky (*Galerina*) v jižních Čechách (přednáška M. Vašutové, PřF JU Č. Budějovice a MK JčM)

15.10. – byl na programu společenský večer, kdy proběhla vlastní oslava kulatého výročí založení klubu. Zahájil ho přípitkem ředitel JčM F. Štangel. Důležité a zajímavé momenty v historii klubu a jeho významné členy připomněl ve svém příspěvku T. Papoušek. Poté hovořil F. Kotlaba – nejprve vzpomněl na již nežijící mykology, kteří se věnovali mykoflóře jižních Čech, poté na téma „Mé

prvonaálezy makromycetů pro Čechy, pocházející z oblasti Soběslavska“. J. a A. Pečenkovi připravili pro tuto příležitost houbové karbanátky. Víno na přípitky vybral a věnoval J. Souček

Během prvních tří dnů akce byla ve středisku udržována stálá výstavka nálezů hub z exkurzí, jednou proběhl odborný výklad k nalezeným houbám. Do jednoho ze sálků byly umístěny panely s fotografiemi vzácných a zajímavých druhů hub nalezených v minulých letech na lokalitách exkurzí, na dvou panelech byly fotografie nálezů hub členů MK JčM v sezoně 2016.

Ohlasy účastníků na IV. českobudějovické mykologické dny jsou velmi příznivé, osm z nich poskytlo organizátorům akce ve stanoveném termínu seznamy nálezů v rámci exkurzí. Několik účastníků se s námi podělilo o fotodokumentaci nálezů i dění během akce. Nesporným přínosem pro IV. českobudějovické dny byla aktivní účast doyena jihočeských mykologů Dr. Františka Kotlaby.

VII. Výstava Život v krajině staletých dubů v JčM

Členové MK JčM pro muzeum připravili kolekci lyofilizátů plodnic hub druhů rostoucích na starých dubech, většinou chorošovitých. Tyto exponáty byly vystaveny v samostatné vitríně a byly významným obohacením této putovní výstavy.

Akce iniciované členy MK JčM a jimi organizované:

I. Jednodenní terénní mykologické vycházky

16. 4. Lhenicko – vycházka za kačenkami (vedl M. Klimeš, jen pro členy MK JčM). Přítomno 11 členů MK JčM. Nalezeno mj. několik stovek plodnic kačenky české.
27. 8. Vrbenské rybníky (vedl J. Souček, pro členy JčM a jejich hosty). Přítomni 3 členové MK JčM. Nalezeny mj. vzácné a ohrožené druhy hřib nachový (*Rubroboletus rhodoxanthus*) a běločechratka trojbarvá (*Leucopaxillus tricolor*).

V roce 2016 se konaly i operativně svolané jednodenní terénní akce mimo plán s omezeným počtem 3–5 účastníků, např.:

6. 2. PP Vltava u Blanského lesa (penízovka pozdní/*Lyophyllum platypum*)
19. a 26. 3. Lhenicko + okolí Bavorova (ohnivec zimní/*Microstoma protractum*, řasnatka fialová/*Peziza subviolacea*).
3. 4. PR Libochovka (ucháč svazčitý/*Gyromitra fastigiata*)
5. 6. naučná stezka okolo Boubínského pralesa (ucháčovec šumavský/*Pseudorhizina sphaerospora*)
11. 6. Borovanský vrch (chřapáč Quéletův/*Helvella queletii*)

II. Terénní mykologické soustředění

29. 4.–1. 5. – Hajnice v Zadním lese (CHKO Třeboňsko) – vedli M. Beran a J. Hlásek. Na determinaci nálezů se významně podílela L. Zíbarová (Mykologie.net), jež se soustředění zúčastnila jako zvláštní host. Akce proběhla z důvodu plánovaných podzimních mykologických dnů v jarním termínu, zúčastnilo se jí 15 lidí, kromě členů MK JčM (z nichž jen dva byli na stanici ubytování) hlavně členové MK Jihlava.

Program exkurzí:

- 29.4. okolí terénní stanice v Hajnici v Zadním lese a svahy vrchu Nadějov směrem ke Staňkovskému rybníku
- 30.4. PR Bukové kopce a okolí, NPR Stará a Nová řeka, okolí terénní stanice v Hajnici v Zadním lese a svahy vrchu Nadějov směrem ke Staňkovskému rybníku
- 1.5. PR Losí blato u Mirochova.

Během exkurzí bylo zapsáno celkem 175 nálezů, z velké části kornatcovitých hub.

III. Samostatné aktivity členů MK JčM

Níže uvedený soupis samostatných aktivit vznikl na základě individuálních zpráv o činnosti za rok 2016, v souladu se Stanovami MK JčM.

Zprávy odevzdali tito členové MK JčM (v abecedním pořadí):

Z. Benešová, J. Chalupský, J. Janda, M. Klimeš, T. Papoušek, A. a J. Pečenkovi, V. Pravda, J. Souček.

Pravidelně sledované lokality:

Benešov nad Černou – Pohorská Ves (J. a A. Pečenkovi), Borovanský vrch (J. Janda), Černá v Pošumaví (J. Souček), českobudějovická Stromovka (J. Janda), Hradce-Vrábče (J. Souček), Kolenské polesí (M. Klimeš), les Borek (J. Chalupský), okolí Hluboké nad Vltavou (J. Chalupský), Petříkov – Tomkův mlýn (J. a A. Pečenkovi), Malonty (T. Papoušek), PP Vltava u Blanského lesa (J. Souček), PR Vrbenské rybníky (J. Chalupský, J. Souček), Soběnov (J. Janda), Stožec (J. Janda), Šalmanovice (T. Papoušek), Ševětín + Prokšovna (M. Klimeš), Trocnov (J. Janda), Záblatí (T. Papoušek), Žižov (V. Pravda).

Záznamy o sledování navštěvovaných lokalit vedli:

J. Janda, J. Souček (k nahlédnutí u autorů).

Herbářovou dokumentaci pořizovali:

J. Janda (zatím u autora, bude postoupena JčM), V. Pravda (u autora), J. Souček (byla předána do JčM).

Fotodokumentaci nálezů pořizovali:

J. Chalupský, J. Janda, T. Papoušek J. Souček (k nahlédnutí u autorů), M. Klimeš (viz https://www.flickr.com/photos/m_klimes/sets) a V. Pravda (viz <https://www.zonerama.com/vlazezicentrumcz>).

Vedení vycházek pro jiné subjekty

T. Papoušek

Spoluúčast (s M. Beranem) na vycházce (a výstavce) pro Klubovnu Rychnov u Nových Hradů (28. 9.)

V. Pravda

Vedení vycházek (České Žleby, Černý Kříž, Hamr, Novohradské hory) pro amatérské švýcarské mykology, účastníky zájezdu s KF Travels od 11. 9. do 17. 9., navíc determinace a denní výstavy nalezených plodnic.

J. Souček

Podíl na vedení vycházky pro studenty JU (okolí Hluboké nad Vltavou), vedené M. Vašutovou (31. 10.)

Výstavy hub:

J. Souček

Pomoc se sběrem hub na jihočeských lokalitách pro výstavy ve východních Čechách (pro MK Pardubice aj.)

Donáška hub na výstavu v Pořežanech, pořádanou P. Špinarem 21. - 23. 10.

Poradny pro veřejnost:

V. Pravda

Vedení houbařské poradny v KD Veselí nad Lužnicí (duben – listopad)

Přednášková činnost, média:

J. Pečenka

Kačenka česká, májovky (přednáška pro učitele ZŠ a ZUŠ Bezdrevská 3)

Krátký rozhovor pro Jihočeskou TV a Český rozhlas (během výstavy hub v JčM)

V. Pravda

Was sind Pilze (přednáška pro KF Travels (Švýcarsko), České Žleby, 12. 9.)

Tajemný svět hub (přednáška pro Městskou knihovnu Písek, 4. 10.)

Znáte dobře naše jedovaté houby? (přednáška pro obec Planá nad Lužnicí, 25. 10.)

Setkání mykologů organizovaná jinými subjekty

V. Pravda

Účast na jarním Setkání českých a slovenských mykologů ve Zlatníckej dolině (17. - 19. 6.)

Ostatní aktivity členů klubu

T. Papoušek

Návrh a realizace jednolistového nástěnného Houbařského kalendáře na rok 2017 (20 ks věnováno Mykologickému klubu JčM).

V. Pravda

Krása hub - výstava fotografií (17ks) v Centru FotoŠkoda Praha (spolu s Ing. J. Baierem)

M. Klimeš

Vyřízení povolení ke vstupu do PR Zátoňská hora (na období 1. 4. 2017 – 30. 11. 2018) na Správě NP a CHKO Šumava pro 5 členů MK

J. Janda

Příprava lyofilizátů pro instalace v prostorách JčM a péče o ně (J. Janda)

Členská základna

K 1. 1. 2016 měl MK JčM 22 členů, k 31. 12. 2016 měl MK JčM 24 členů.

Naše prezentace na stránkách JčM v Č. Budějovicích

Webové stránky MK JčM byly rozšířeny o fotogalerii zaměřenou na lesklokorky (*Ganoderma*) v jižních Čechách, k jejímuž vzniku významně přispěl J. Chalupský a o fotogalerii zaměřenou na ryzce (*Lactarius* s. l.) v jižních Čechách. J. Souček připravil osm dílů rubriky „Právě rostou“, k níž fotograficky přispívali i někteří další členové MK, nejvíce J. Janda. M. Beran zpracoval novodobou historii MK (od roku 1990), což usnadnilo přípravu informačního letáčku „Z historie mykologického klubu v Českých Budějovicích“ zahrnutého do složky účastníka IV. českobudějovických mykologických dnů.

Tuto zprávu sestavil jednatel MK JčM Miroslav Klimeš a mykolog JčM Miroslav Beran, přičemž byly zohledněny individuální zprávy členů MK JčM a dílčí zpráva mykologa JčM M. Berana o akcích, na nichž se podílelo Jihočeské muzeum v Českých Budějovicích.

V tomto znění byla schválena výroční členskou schůzí Mykologického klubu JčM, konanou 13. 3. 2017.

Jiří Souček,
předseda Mykologického klubu JčM